

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
**Budgeting Management of Small-Sized Schools
under Surin Primary Educational Service Area Office 1**

ณัฐพัชญ์ มิถุนดี¹, สุภาพ วิเศษศรี²

Nattapat Mitundee¹, Suparp Wisetsri²

¹Faculty Graduate School, Rajapark Institute

¹Corresponding Author. E-mail: siripat190787@gmail.com

Abstract

This mixed-methods study aimed to: (1) examine the conditions of budgeting management in small-sized schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1; (2) compare budgeting management by gender and years of work experience; and (3) develop guidelines for effective budgeting administration. The quantitative sample comprised 109 teachers responsible for budgeting management, selected through proportional stratified random sampling based on Krejcie and Morgan's formula. Data were collected using a 5-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of .969. Statistical analyses included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. For the qualitative phase, nine administrators—three each from small-, medium-, and large-sized schools—were selected through simple random sampling. Data were gathered using a structured interview form aligned with seven components of budgeting management: (1) budget preparation and proposal, (2) budget allocation, (3) monitoring, evaluation, and reporting, (4) resource mobilization, (5) financial management, (6) accounting management, and (7) procurement and asset management. The findings indicated that overall budgeting management in small-sized schools was rated at a high level across all components, with the highest mean score in budget preparation and proposal. No statistically significant differences were found when comparing budgeting management by gender or years of work experience overall. However, in the component of monitoring, evaluation, and reporting, teachers with greater budgeting experience demonstrated statistically significant differences at the .05 level.

The proposed guidelines highlighted the interrelated importance of all seven components, emphasizing that effective school budgeting management is a dynamic and systematic process. Central to this process is the efficient use of educational resources,

supported by transparency and accountability to ensure that all procedures are open to scrutiny.

Keywords: Budgeting Management¹; Small-Sized Schools²; Surin Primary Educational Service Area Office^{1 3}

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพในการบริหารงานงบประมาณ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณในการปฏิบัติงานของครู 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้รับผิดชอบงานด้านงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 109 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .969 สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน สถิติทดสอบที สถิติทดสอบเอฟ และหาแนวทางการบริหารงานงบประมาณ กลุ่มเป้าหมาย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 9 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 7 ด้าน ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2) เปรียบเทียบจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ด้านงบประมาณต่างกัน และ 3) แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กต้องให้ความสำคัญในการบริหารงานทั้ง 7 ด้าน ซึ่งการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ครบวงจรและเป็นระบบ โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาควบคู่ไปกับความโปร่งใสที่ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

คำสำคัญ : การบริหารงานงบประมาณ; โรงเรียนขนาดเล็ก; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวดที่ 5 กำหนดทิศทางการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา โดยเน้น 4 กระบวนการสำคัญ ได้แก่ การปฏิรูปการบริหารและการจัดการ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งกำหนดให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการที่กระจายอำนาจการบริหารไปยังสถานศึกษา 4 ด้าน เพื่อให้สถานศึกษาบริหารตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว (Ministry of Education, 2020: 95)

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2560 กำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี พัสดุ และทรัพย์สิน ภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับมอบหมาย ยกเว้นงบประมาณหมวดเงินเดือน ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังและพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด สะท้อนให้เห็นว่างานงบประมาณเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Office of the Basic Education Commission [OBEC], 2017: 13))

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษามีความซับซ้อน เนื่องจากต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการบริหารงบประมาณอย่างถูกต้อง อีกทั้งการกระจายอำนาจอย่างรวดเร็วทำให้สถานศึกษาบางแห่งยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรและระบบการกำกับติดตามภายใน (Ministry of Education. 2020: 68)

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการวางแผนงบประมาณไม่รัดกุม ขาดความสอดคล้องกับนโยบาย ขาดการรายงานผลต่อสาธารณะ และครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่อง ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Surin Primary Educational Service Area Office 1. 2024: 113)

โดยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาได้รับผิดชอบงานเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนกลุ่มบริหารงานงบประมาณ จึงเล็งเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการปฏิบัติงานบริหารงานงบประมาณ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้บริหารงานด้านงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยยึดหลักแนวการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**ข้อมูลเชิงปริมาณ**

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุรินทร์ เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 151 แห่ง (SPESA Surin 1. 2025: 14-21)
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เจริญชัยและมอร์แกน (Silpcharu, T. (2020)) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 109 คน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนการปกครองในแต่ละอำเภอ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงจำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาคั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย

1. เมืองสุรินทร์	มีจำนวน 6 เครื่องข่าย	จำนวน 59	โรงเรียน
2. จอมพระ	มีจำนวน 2 เครื่องข่าย	จำนวน 23	โรงเรียน
3. ศีขรภูมิ	มีจำนวน 4 เครื่องข่าย	จำนวน 34	โรงเรียน
4. ลำดวน	มีจำนวน 1 เครื่องข่าย	จำนวน 7	โรงเรียน
5. เขวาสินรินทร์	มีจำนวน 1 เครื่องข่าย	จำนวน 12	โรงเรียน
6. สำโรงทาบ	มีจำนวน 2 เครื่องข่าย	จำนวน 16	โรงเรียน

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยคั้งนี้ ระหว่าง 27 พฤศจิกายน 2567 ถึง 26 สิงหาคม 2568

ทบทวนวรรณกรรม

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุรินทร์ เขต 1 ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รายละเอียดที่เสนอตามลำดับ

แนวความคิด การบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารเป็นกระบวนการที่จะทำให้อัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จโดยผ่านทางบุคคล กระบวนการดังกล่าวรวมถึงองค์ประกอบของการบริหาร อันได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน การจัดองค์กร การกำหนดนโยบาย การบริการและการควบคุมการดำเนินงานบุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ Chotikhan, P. (2017)

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติการกิจของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ Chetpan, P. (2009)

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทำงานร่วมกัน โดยมีการวางแผนและแนวทางปฏิบัติ การสร้างความพึงพอใจใน

การปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นำไปสู่การดำเนินงานที่ดีเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล Somphan, N. (2023)

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยอาศัยศาสตร์และศิลป์ในการวางแผน จัดองค์กร และควบคุมกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพ

แนวความคิดความสำคัญและขอบข่ายการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ หมายถึง ภารกิจงาน เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ และจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการ กำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา Ministry of Education. (2007)

การบริหารงบประมาณว่า ความสามารถของผู้บริหารในการจัดระบบการใช้จ่ายงบประมาณ เริ่มตั้งแต่การจัดตั้งงบประมาณ การบริหาร งบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การรายงานงบประมาณ ที่ดำเนินการไปตามแผนงาน/ โครงการ ตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามระเบียบ ระยะเวลาที่หน่วยงานได้กำหนดไว้โดยยึดหลักการใช้งบประมาณอย่างประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด Kaeobuadi, T. (2014)

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การดำเนินงานด้านแผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดสรรงบประมาณการบริหาร การใช้จ่ายงบประมาณและการควบคุมงบประมาณที่ได้รับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องตามระเบียบระยะเวลาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ได้ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ ตลอดจน ติดตามรายงานประเมินผลและรายงาน Bureau of Policy, Planning and Budget. (2025)

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ คือ การวางแผนการใช้ทรัพยากรทางการเงินอย่างเป็นระบบครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำเสนอของบประมาณ การจัดสรร การบริหารการเงิน บัญชี พัสดุ และการตรวจสอบติดตามผล เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าและสนับสนุนภารกิจของสถานศึกษาได้อย่างสูงสุด

ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ

ขอบข่ายการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้ Ministry of Education. (2003)

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณนั้น สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ

2. การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วยการ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณการโอนงบประมาณ

3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และรายงานผล การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย การตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานการประเมินผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน การประเมินผลการ ใช้เงินและผลการดำเนินงาน

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาประกอบไปด้วยการจัดการทรัพยากรการระดมทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์กองทุนกุ่มมื่อ การศึกษาและกองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

5. การบริหารการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน และการกันเงินเหลือมปี

6. การบริหารงานบัญชีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วยการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

7. การบริหารพัสดุและทรัพย์สินในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วยการ จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณ ลักษณะเฉพาะและการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นระบบ งบประมาณที่เน้นการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของชาติ มีเป้าหมาย มีตัวชี้วัดการดำเนินงานและผลสำเร็จของผลผลิต ผลลัพธ์ โดยมีการวัดผลความสำเร็จของผลงานดังกล่าว ด้วยการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งครอบคลุมทั้งปริมาณ คุณภาพ เวลา และคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายหรือการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการบริหารงานงบประมาณเป็นสิ่งที่สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการให้ถูกต้องและดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผู้ศึกษาคาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษ จึงได้นำมาเป็นประเด็นที่สำคัญในการศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) ด้านการบริหารการเงิน 6) ด้านการบริหารบัญชี และ 7) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) การทดสอบค่าที (t-test) 2) สถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) ได้แก่ การตรวจสอบ

แหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อพิจารณาว่า ถ้าเก็บข้อมูลต่างเวลา ต่างสถานที่ และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่ และใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Method)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน

Table 1: Means and Standard Deviations of Budget Management in Small Schools under the Surin Primary Educational Service Area Office: Overall and by Aspect.

การบริหารงานงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.58	0.47	มากที่สุด
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.42	0.53	มาก
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน	4.26	0.61	มาก
4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.51	0.48	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารการเงิน	4.54	0.40	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารบัญชี	4.54	0.50	มากที่สุด
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.46	0.47	มาก
รวม	4.48	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ t-test Independent กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

Table 2: Comparison Results of Budget Management in Small Schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Gender: Overall and by Aspect.

การบริหารงานงบประมาณ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.67	0.36	4.56	0.49	0.83	.40
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.45	0.47	4.42	0.54	0.19	.84
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน	4.05	0.77	4.30	0.57	-1.51	.13
4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.42	0.28	4.53	0.49	-1.18	.24
5. ด้านการบริหารการเงิน	4.43	0.32	4.56	0.41	-1.19	.23

6. ด้านการบริหารบัญชี	4.51	0.43	4.51	0.52	0.01	.98
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.20	0.61	4.50	0.42	-1.90	.07
รวม	4.39	0.37	4.48	0.42	-0.82	.41

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

Table 3: Comparison Results of Budget Management in Small Schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Work Experience: Overall and by Aspect.

การบริหารงานงบประมาณ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.246	2	.123	.531	.589
	ภายในกลุ่ม	24.566	106	.232		
	รวม	24.812	108			
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.214	2	.107	.370	.691
	ภายในกลุ่ม	30.672	106	.289		
	รวม	30.886	108			
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.965	2	1.482	4.154	.018*
	ภายในกลุ่ม	37.826	106	.357		
	รวม	40.790	108			
4. ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.792	2	.396	1.852	.162
	ภายในกลุ่ม	22.682	106	.214		
	รวม	23.475	108			
5. ด้านการบริหารการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	.577	2	.288	1.784	.173
	ภายในกลุ่ม	17.135	106	.162		
	รวม	17.172	108			
6. ด้านการบริหารบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.320	2	.660	2.650	.075
	ภายในกลุ่ม	26.409	106	.249		
	รวม	27.729	108			
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	.761	2	.381	1.739	.181
	ภายในกลุ่ม	23.199	106	.219		
	รวม	23.960	108			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.631	2	.316	1.862	.160
	ภายในกลุ่ม	17.967	106	.169		
	รวม	18.598	108			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงินและ

ผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่าง ผู้ศึกษาจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามรายด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ

Table 4: Pairwise Comparison Results of Budget Management in Small Schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Work Experience: Monitoring, Evaluation, and Reporting of Expenditures and Performance, Using Scheffé's Method.

ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงาน ผลการใช้เงินและผลการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์ทำงาน		
		น้อยกว่า 5 ปี	5-15 ปี	มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป
		3.93	4.33	4.35
น้อยกว่า 5 ปี	3.93	-	-0.40	-0.42*
5-15 ปี	4.33	-	-	-0.02
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	4.35	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วเสนอข้อมูลเป็นความเรียง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ โรงเรียนจะเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทภายในและภายนอก ทั้งจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และความต้องการของชุมชน โดยใช้กระบวนการประชุมร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย เพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา จากนั้นจะจัดทำข้อเสนอโครงการพร้อมระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และงบประมาณอย่างชัดเจน ก่อนจัดทำข้อเสนอของบประมาณตามระเบียบของต้นสังกัด

2. การจัดสรรงบประมาณ หลังจากได้รับการอนุมัติงบประมาณสถานศึกษาจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม โดยเริ่มจากนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ตัวชี้วัดของ สพฐ. สพท. และเป้าหมายแผนพัฒนาชาติ รวมถึงบริบทของโรงเรียน เช่น ขนาดของโรงเรียน อัตลักษณ์ หรือความริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แนวทางการจัดสรรจะยึดตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทุกโครงการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่เหมาะสม

3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การดำเนินโครงการทุกโครงการจะต้องมีการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องตามห้วงเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งประเมินความคุ้มค่า ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และผลกระทบต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เอกสารประกอบ

เช่น รายงานผลการดำเนินงาน ไบโसेร์รับเงิน และรายงานผลการเบิกจ่าย จะต้องจัดทำอย่างครบถ้วน เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดให้สามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา นอกจากงบประมาณจากราชการสถานศึกษายังมีแนวทางในการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนวทางสนับสนุน การจัดกิจกรรมระดมทุน เช่น ฝ่าป่าเพื่อการศึกษา การรับบริจาคจากศิษย์เก่า ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการเหล่านี้จะมีแผนปฏิบัติการรองรับอย่างชัดเจน เพื่อให้ทรัพยากรถูกใช้ตามวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

5. การบริหารการเงิน กระบวนการบริหารการเงินจะดำเนินการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมเอกสารประกอบการอนุมัติ เช่น บันทึกข้อความ ไบเสนอรราคา สัญญาจ้าง หรือเอกสารหลักฐานความจำเป็นอื่น ๆ หลังจากใช้จ่ายจะต้องมีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย ได้แก่ ไบโसेร์รับเงิน ไบกำกับภาษี รายงานผลการดำเนินกิจกรรม และใบตรวจรับพัสดุ การดำเนินการทั้งหมดต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อทรัพยากรที่ใช้

6. การบริหารบัญชี การลงบัญชีในสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเอกสารหลักฐานทุกฉบับ เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีถูกต้อง ตรวจสอบได้ และเป็นปัจจุบัน การบันทึกจะจัดทำตามหมวดหมู่รายจ่ายจริง มีการกลั่นกรองและตรวจสอบโดยผู้รับผิดชอบ มีระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือทุจริต และข้อมูลบัญชีจะถูกนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และวางแผนในอนาคต

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โรงเรียนดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์และวัสดุอย่างเป็นระบบ โดยลงทะเบียนทุกครั้งเมื่อมีการจัดซื้อหรือได้รับบริจาค พร้อมบันทึกรายละเอียดของพัสดุ เช่น หมายเลขครุภัณฑ์ วันรับเข้า ราคา และสถานที่ใช้งานมีการตรวจสอบทุกปี พร้อมดำเนินการจำหน่ายตามระเบียบ และใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยจัดการข้อมูล เพื่อให้สามารถติดตามและควบคุมทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารการเงิน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการวิเคราะห์นโยบายและทิศทางการให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนมีการใช้ระบบสารสนเทศที่เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา และโรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ Srinorong, K. (2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา - ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 สภาพการบริหารงานงบประมาณกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ Ritthichan, M. (2023) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ผลการเปรียบเทียบผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงได้ปฏิบัติงานและได้รับการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานงบประมาณด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการบริหารการเงินและด้านการบริหารบัญชี อย่างต่อเนื่องมีการจัดอบรมพัฒนาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Khamwiset, S. (2016) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศของครูหรือผู้บริหาร แต่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคลากรในทุกฝ่าย และการยึดแนวทางตามระเบียบราชการ

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน อยู่ในด้านที่ต้องปรับปรุง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและจัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีความรู้อย่างถูกต้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Phuop, S. (2017) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีการปฏิบัติแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 9 คน ในกลุ่มสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนที่คล้ายกัน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ โรงเรียนควรที่จะเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทภายในและภายนอก ทั้งจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และความต้องการของชุมชน โดยใช้กระบวนการประชุมร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย เพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา จากนั้นจัดทำข้อเสนอโครงการพร้อมระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และงบประมาณอย่างชัดเจน ก่อนจัดทำข้อเสนอของบประมาณตามระเบียบของต้นสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับ Nantathet, S. (2016) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กล่าวว่า การวิเคราะห์กลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับต้นสังกัดความเหมาะสมของงบประมาณของสถานศึกษาตามกรอบ งบประมาณโดยใช้ผลของการวิเคราะห์ วิจัย ผลผลิต ตัวชี้วัดและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม โดยเริ่มจากนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ตัวชี้วัดของ สพฐ. สพท. และเป้าหมายแผนพัฒนาชาติ รวมถึงบริบทของโรงเรียน เช่น ขนาดของโรงเรียน อัตลักษณ์ หรือความริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แนวทางการจัดสรรจะยึดตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้เพื่อให้ทุกโครงการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Bang-on, P. (2019) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสพเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้กล่าวไว้ว่าการดำเนินงานบริหารงบประมาณทุกขั้นตอน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ หากสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์หลักกลยุทธ์ มาตรฐานตัวชี้วัด และแนวนโยบายของหน่วยเหนือ รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน (SWOT) เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการ จำเป็นที่แท้จริงของสถานศึกษาและกำหนดเป็นแนวนโยบายการพัฒนาสถานศึกษาทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและย่อมส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพได้

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานโรงเรียน ควรมีการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องตามห้วงเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งประเมินความคุ้มค่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และผลกระทบต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เอกสารประกอบ เช่น รายงานผลการดำเนินงาน ใบเสร็จรับเงิน และรายงานผลการเบิกจ่าย จะต้องจัดทำอย่างครบถ้วน เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดให้สามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับ Nantathet, S. (2016) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีและรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการสร้างเครื่องมือประเมินผลการใช้เงิน การประสานแผนการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ ให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบติดตามของสถานศึกษา พร้อมทั้งเสนอข้อปัญหาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรมีแนวทางในการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนวทางสนับสนุน การจัดกิจกรรมระดมทุนผ้าป่าเพื่อการศึกษา การรับบริจาคจากศิษย์เก่า ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการเหล่านี้จะมีแผนปฏิบัติการรองรับอย่างชัดเจน เพื่อให้ทรัพยากรถูกใช้ตามวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับ Supakarnkamjorn, P. (2015) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 กล่าวว่าสถานศึกษามีการจัดหารายได้และการให้บริการจากสินทรัพย์ และการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน

5. ด้านการบริหารการเงิน กระบวนการบริหารการเงินโรงเรียนโรงเรียนควรจะดำเนินการอย่างไร่งใสและตรวจสอบได้ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมเอกสารประกอบการอนุมัติ เช่น บันทึกข้อความ ใบเสนอราคา สัญญาจ้างหรือเอกสารหลักฐานความจำเป็นอื่น ๆ หลังจากใช้จ่ายจะต้องมีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย ได้แก่ ใบเสร็จรับเงินใบกำกับภาษี รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรม และใบตรวจรับพัสดุ การดำเนินการทั้งหมดต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อทรัพยากรที่ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ Ritthichan, M. (2023) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา นำเสนอแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหารการเงิน สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการบริหารการเงินให้เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ สถานศึกษามีเอกสารทางการเงินการบัญชีประเภทต่าง ๆ และมีการบันทึกข้อมูลที่ชัดเจน มีข้อมูล

สารสนเทศอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีระบบการอนุมัติการตรวจสอบ และกระบวนการบันทึกเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นปัจจุบัน และสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมหลักฐาน/เอกสารที่จำเป็นในการเบิก - จ่ายการเงินงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการอนุมัติ

6. ด้านการบริหารบัญชี การลงบัญชีในโรงเรียนควรจะต้องสอดคล้องกับเอกสารหลักฐานทุกฉบับ เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีถูกต้อง ตรวจสอบได้ และเป็นปัจจุบัน การบันทึกจะจัดทำตามหมวดหมู่รายจ่ายจริง มีการกลั่นกรองและตรวจสอบโดยผู้รับผิดชอบ มีระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือทุจริต และข้อมูลบัญชีจะถูกนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และวางแผนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ Ritthichan, M. (2023) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา นำเสนอแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา การบริหารบัญชี เจ้าหน้าที่การบัญชีต้องมีการตรวจสอบ ติดตามการจัดทำบัญชี อย่างสม่ำเสมอ ทุก ๆ เดือน การเข้าถึงข้อมูลทางการบัญชี ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการเก็บข้อมูลงบประมาณของสถานศึกษา ทำให้การบริหารงบประมาณถูกต้องตามหลักการมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โรงเรียนควรดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์และวัสดุอย่างเป็นระบบ โดยลงทะเบียนทุกครั้งเมื่อมีการจัดซื้อหรือได้รับบริจาค พร้อมบันทึกรายละเอียดของพัสดุ เช่น หมายเลขครุภัณฑ์ วันรับเข้า ราคา และสถานที่ใช้งานมีการตรวจสอบทุกปี พร้อมดำเนินการจำหน่ายตามระเบียบ และใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยจัดการข้อมูล เพื่อให้สามารถติดตามและควบคุมทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Nantathet, S. (2016) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กล่าวว่า ผู้บริหารและบุคลากรที่เข้ามารับหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณต้องมีความรู้มีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน และเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวย่อมดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง แผนปฏิบัติการกระทรวงและนโยบาย เช่น กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

สรุปผล

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน โรงเรียนควรมีการตรวจสอบทางการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปี จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน (SWOT) รวมทั้งปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน/โครงการ จากแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ควรมีการตรวจสอบทางการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปีจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการระดมทรัพยากรและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษา อย่างเป็นระบบ ควรมีการจัดระบบการเงินเมื่อสิ้นปีงบประมาณมีการคืนเงินรายได้แผ่นดินให้กับต้นสังกัด ควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อควบคุมทางบัญชีให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการจัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการตรวจสอบทางการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปีจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนงาน/โครงการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและจัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีความรู้ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

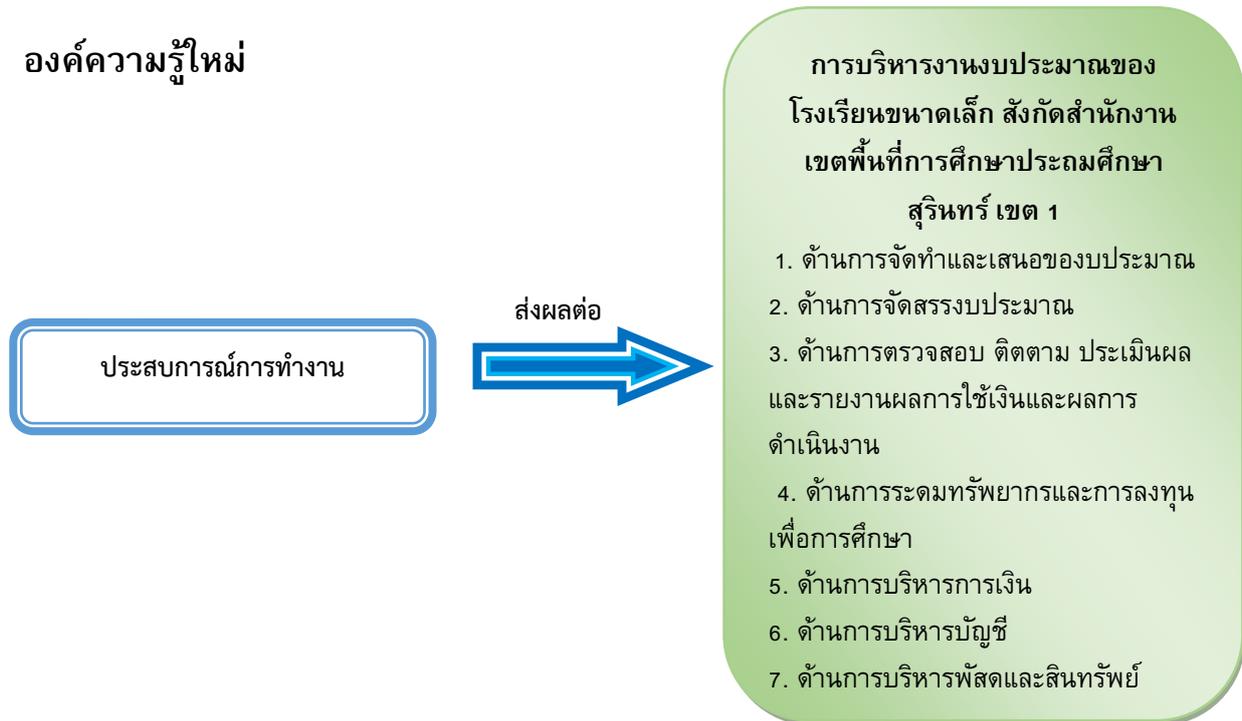
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานครูที่มีประสบการณ์ทำงานการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและจัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีความรู้ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนมีการตรวจสอบทางการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปีจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนงาน/โครงการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและจัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีความรู้ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. ควบคู่ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

Figure 1: Budget Management of Small Schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1.

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนต่อไป

References

- Bang-on, P. (2019). Guidelines for budget management system of Sobmoei Wittayakom School, Sob Moei District, Mae Hong Son Province [Master's thesis, Chiang Mai Rajabhat University].
- Bureau of Policy, Planning and Budget. (2025). Operational guidelines for the support project for educational expenses from kindergarten to basic education for fiscal year 2025 [Naeo thang kan damnoen ngan khrongkan sanapsanun kha chaichai nai kan chat kan suksa...]. Office of the Basic Education Commission.
- Chanwut, P. (2021). Budget management of basic education schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 [Master's thesis, Dhurakij Pundit University].
- Chetpan, P. (2009). Educational administration [Kan borihan kansuksa]. Department of Educational Administration, Srinakharinwirot University Prasarnmit.

-
- Chotikhan, P. (2017). Administrative behavior of school administrators according to the opinions of teachers in schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1 [Master's thesis, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University].
- Kaeobuadi, T. (2014). Administrator competencies and budget management in schools under the Secondary Educational Service Area Office 9 [Master's thesis, Silpakorn University].
- Ministry of Education. (2017). National Education Act B.E. 2542 (1999) and its Amendments [Phraratchabanyat kansuksa haeng chat]. Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2020). Administrative Regulations of the Ministry of Education Act B.E. 2546 [Phraratchabanyat rabiap borihan ratchakan krasuang suksa thikan]. Express Transportation Organization (E.T.O.).
- Nantathet, S. (2016). Problems and guidelines for the development of budget management of basic education schools. Journal of Graduate Studies, Sakon Nakhon Rajabhat University, 13(61), 225–241.
- Office of the Basic Education Commission. (2003). Manual for the administration of basic education schools as legal entities [Khumue kan borihan sathan suksa khan phuenthan thi pen niti bukhon]. Express Transportation Organization (E.T.O.).
- Phuop, S. (2017). Budget management in basic education schools according to Lokapala Dhamma under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 [Master's thesis, Mahachulalongkornrajavidyalaya University].
- Ritthichan, M. (2023). Guidelines for budget management of small secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya. Sirindhorn Review Academic Journal, 25(2), 227–242.
- Somphan, N. (2023). Roles of school administrators in promoting active learning in schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 [Master's thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].
- Supakarnkamjorn, P. (2015). Strategic performance-based budget management of schools under the Secondary Educational Service Area Office 35. Journal of Graduate Studies, Lampang Rajabhat University, 3(2), 38–53.
- Surin Primary Educational Service Area Office 1. (2024). Performance report of Surin Primary Educational Service Area Office 1 [Rai ngan phon kan damnoen ngan Samnakngan Khet Phuenthi Kan Suksa Prathom Sueksa Surin Khet 1].
- Thepharat, P. (2007). A study of quality and problems of performance-based budget management of schools under the Phetchabun Educational Service Area Office 1 [Master's thesis, Phetchabun Rajabhat University].